

A MAGYAR GEOTERMÁLIS EGYESÜLET JUBILEUMI KONFERENCIÁJA

“NEM ÚGY VAN MOST, MINT VOLT RÉGEN”

**CÍMMEL, AZ MGTE ALAPÍTÁSÁNAK
30. ÉVFORDULÓJA ALKALMÁBÓL**

PROGRAMFÜZET

Prof. Dr. Szarka László Csaba

Szarka László Csaba (1954) geofizikus-mérnök, az MTA rendes tagja. 1977-2010: a soproni MTA Geodéziai és Geofizikai Kutatóintézet kutatója (egyúttal 2000-től a Nyugat-Magyarországi Egyetem tanára), 2010-2015: az MTA Kutatóintézeti Főosztály vezetője, 2016-2018: az MTA Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpont főigazgatója, 2019-től, immár nyugdíjasként elsősorban a klíma-energia-környezet összetett kérdéskörével foglalkozik. 2022-től a Professzorok Batthyány Kör energia-munkacsoportjának elnöke.

Klímatudomány és energiahasznosítás: fordulatos fejlemények

Szarka László

HUN-REN Földfizikai és Űrtudományi Kutatóintézet

Az ún. klímakonszenzust - miszerint a jelenkori éghajlatváltozás elsődleges oka az antropogén CO₂-kibocsátás - 1985. október 15-én, az ENSZ Környezeti Programja (UNEP), az UNESCO Nemzetközi Tudományos Tanácsa (ICSU) és a Meteorológiai Világszervezet (WMO) közös Villach-i klímakonferenciáján fogadták el (WMO 1986). E dokumentumban tekinthető az összes későbbi környezetügyi egyezmény és kormányközi együttműködés kútőjének. Amint a tudományról általában is elmondható, 1985 óta a földrendszerrel szerzett ismereteink exponenciális ütemben növekednek. Egyértelmű, hogy a földi éghajlat az egyik összetettebb természeti jelenségkör, amely telis-tele van nem eléggé ismert, sőt máig felfedezetlen hatótényezővel és mindezek rejtélyes kölcsönhatásaival. Mégis, azon a bizonyítatlan előfeltevésen alapulva, hogy a szén-dioxid katasztrófális globális felmelegedést, illetve klímaváltozást okoz, egy légköri nyomgáz koncentrációváltozása vált az irányadó környezeti indikátorrá. A klímakonszenzus 1985 óta lényegében változatlan tételei a nemzetközi és kormányközi környezet- és energiapolitikának az alappillérei lettek.

Hosszú évtizedek monotonitását megtörve, az USA Energiaügyi Minisztériuma (DOE) 2025. július 23-án tette közzé "Az üvegházgáz-kibocsátás USA-ra vonatkozó éghajlati hatásainak kritikai felülvizsgálata" című, 150 oldalas jelentését (Climate Working Group 2025), amelynek a szerzői (John Christy, Judith Curry, Steven Koonin, Ross McKittrick, Roy Spencer) szisztematikusan sorra veszik az IPCC (Kormányközi Éghajlatváltozási Testület) természettudományi (WG1) megállapításai és a klímapolitikát uraló állítások közötti ellentmondásokat. E módszerrel úgy szedik ízekre a klímadogmát, hogy a CO₂ éghajlati szerepének tudományos alapjait még csak meg sem kérdőjelezi.

Az előadás ismerteti a jelenkori klímaváltozás tudományának történeti előzményeket, a természettudományi hátteret, bemutatja a DOE-jelentést és az arra született sokszerzős ellenjelentést (Dessler. Kopp 2025). A szerző szerint megérett az idő a teljes feltárára törekvő tudományos vitára. Az energetikai problémakör megközelítéséhez többek között a Professzorok Batthyány Köre energia-munkacsoportja a „Tíz javaslat a jövőért” c. állásfoglalása (Szarka et al. 2025), valamint a Lévai Energiaakadémia vitafóruma (Korényi 2024) ajánlható.

- [1]. Climate Working Group 2025: A Critical Review of Impacts of Greenhouse Gas Emissions on the U.S. Climate. Washington DC: Department of Energy, July 23, 2025
- [2]. Dessler A E, Kopp R E (Ed.) 2025: Climate Experts' Review of the DOE Climate Working Group Report, September 2, 2025
- [3]. Korényi Z 2024: A Lévai Energia Akadémia energiastratégiai vitafóruma. Magyar Energetika 32, 2, 2-21.
- [4]. Szarka L Cs, Bársony I, Bérczi I, Biró T, Csernai L, Garbai L, Greschik Gy, Kiss Á, Szabó Cs A, Szabó J Zs, Völgyesi L 2025: A „Tíz javaslat a jövőért” érdemi vitája elé. Magyar Energetika 32, 1, 22-29.
- [5]. WMO 1986: Report of the international conference on the assessment of the role of carbon dioxide and of other greenhouse gases in climate variations and associated impacts. Villach, Austria, 8-15 October 1985. World Climate Programme, ISBN 92-63-10661-4, WMO 661